

**Zawiadomienie opublikowane na podstawie art. 27 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003
w sprawie COMP/39.398 – Visa MIF**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2010/C 138/10)

1. WPROWADZENIE

- (1) Zgodnie z art. 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 101 i 102 TFUE⁽¹⁾ Komisja może zdecydować – w przypadkach, w których zamierza przyjąć decyzję nakazującą zaprzestanie naruszania prawa i gdy zainteresowane strony zaproponują zobowiązania uwzględniające zastrzeżenia wyrażone przez Komisję w ocenie wstępnej – o uczynieniu takich zobowiązań wiążącymi dla przedsiębiorstw. Decyzja taka może zostać przyjęta na czas określony i oznacza, że nie ma już dalszych podstaw do podejmowania działań przez Komisję. Zgodnie z art. 27 ust. 4 wspomnianego rozporządzenia Komisja publikuje zwięzłe streszczenie sprawy i zasadniczą treść zobowiązań. Zainteresowane strony mogą przedłożyć swoje uwagi w terminie wyznaczonym przez Komisję.

2. STRESZCZENIE SPRAWY

- (2) Dnia 3 kwietnia 2009 r. Komisja przyjęła pisemne zgłoszenie zastrzeżeń przeciwko Visie Europe Limited („Visa”), Visie Inc. oraz Visie International Services Association.
- (3) Pisemne zgłoszenie zastrzeżeń, które stanowi ocenę wstępną w rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, przedstawia wstępną opinię Komisji, według której Visa Europe, będąca stowarzyszeniem banków europejskich, naruszyła art. 101 TFUE oraz art. 53 Porozumienia EOG, ustalając wielostronne opłaty interchange, stosowane na terenie EOG w transakcjach transgranicznych i niektórych transakcjach krajowych⁽²⁾, przeprowadzanych w krajowych punktach sprzedaży z użyciem kart płatniczych VISA, VISA Electron i V PAY przeznaczonych dla klientów indywidualnych.
- (4) Opłaty interchange są w rzeczywistości uiszczane przez bank akceptanta („centrum autoryzacyjne”) na rzecz banku posiadacza karty („emitenta”) za każdą transakcję dokonaną w punkcie handlowym przy użyciu karty płatniczej. Gdy posiadacz karty używa karty płatniczej, nabywając towary lub usługi od akceptanta, w rzeczywistości to akceptant uiszcza opłatę za obsługę akceptanta na rzecz swojego centrum autoryzacyjnego. Centrum autoryzacyjne zatrzymuje część tej opłaty (marżę centrum autoryzacyjnego), część przekazywana jest emitentowi (wielostronna opłata interchange), a niewielką część płaci się operatorowi

systemu (w tym wypadku Visie). W praktyce istotną część opłaty za obsługę akceptanta określa wielostronna opłata interchange.

- (5) W pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń wyrażono obawę, że celem i skutkiem wielostronnych opłat interchange jest znaczące ograniczenie konkurencji na rynkach autoryzacyjnych, ze szkodą dla akceptantów, a pośrednio ich klientów. Wydaje się, że wielostronne opłaty interchange zawyżają podstawę, na której centra autoryzacyjne ustalają opłaty za obsługę akceptanta, gdyż wprowadzają istotny czynnik kosztów wspólny dla wszystkich centrów autoryzacyjnych. Według wstępnej oceny Komisji wielostronne opłaty interchange nałożone przez Visę Europe nie są obiektywnie konieczne. Ograniczający skutek na rynkach autoryzacyjnych potęguje się na skutek wpływu, jaki wielostronne opłaty interchange wywierają na sieć i rynki emisyjne, jak również na inne zasady i praktyki sieci (zasada honorowania wszystkich kart („HACR”, ang. *Honour All Cards Rule*), zasada niedyskryminacji („NDR” ang. *No Discrimination Rule*), łączenie oraz stosowanie różnych wielostronnych opłat interchange wobec transgranicznych i krajowych centrów autoryzacyjnych). Ponadto, według pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń MIF nie spełniają wymogów przyznania wyjątku na podstawie art. 101 ust. 3 TFUE, na podstawie przyczyniania się do większej skuteczności, przy zastrzeżeniu dla użytkowników słusznej części zysku, który z tego wynika.
- (6) Pisemne zgłoszenie zastrzeżeń zostało również skierowane do Visy Inc. oraz Visy International Service Association w dniu 29 maja 2009 r., w szczególności w związku z możliwym automatycznym stosowaniem przez nie międzyregionalnych stawek wielostronnych opłat interchange (tj. w zakresie, w jakim opłaty te mogą mieć zastosowanie do transgranicznych lub krajowych transakcji przy użyciu kart VISA i V PAY w obrębie EOG) oraz zaangażowaniem tych podmiotów w ustalanie HACR oraz NDR.

3. ZASADNICZA TREŚĆ ZAPROPONOWANYCH ZOBOWIĄZAŃ

- (7) Strony postępowania nie zgadzają się ze wstępną oceną Komisji. Niemniej jednak zgodnie z art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 Visa Europe zaproponowała zobowiązania, które może podjąć, aby uwzględnić zastrzeżenia Komisji dotyczące konkurencji w segmencie kart debetowych natychmiastowego obciążenia.
- (8) Zobowiązania zostały streszczone poniżej i w całości opublikowane w angielskiej wersji językowej na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

- (9) Visa Europe zobowiązuje się do nałożenia pułapu na swoje średnie ważone roczne transgraniczne wielostronne opłaty interchange stosowane w transakcjach dokonywanych przy użyciu wydanych przez nią kart debetowych natychmiastowego obciążenia dla konsumentów indywidualnych na poziomie 20 punktów bazowych (0,2 %) dwa miesiące po powiadomieniu Visy Europe o decyzji w sprawie zobowiązań. Pułap ten będzie także stosowany oddzielnie w każdym z krajów EOG, w odniesieniu do którego Visa Europe bezpośrednio określa poszczególne krajowe stawki wielostronnych opłat interchange przy transakcjach z użyciem kart debetowych natychmiastowego obciążenia dla klientów indywidualnych oraz w tych krajach EOG, gdzie z braku innych wielostronnych opłat interchange stosuje się transgraniczne stawki tych opłat.
- (10) Na podstawie badań przeprowadzonych przez banki centralne kilkunastu krajów EOG, w ramach których porównywano koszty powstałe przy stosowaniu kart z kosztami gotówki, zgodnie ze wstępną oceną Komisji wielostronna opłata interchange, do której stosowania zobowiązała się Visa Europe w transakcjach przy użyciu kart debetowych natychmiastowego obciążenia dla klientów indywidualnych, jest zgodna z „metodą sprawdzania obojętności handlowca” (lub „testem turysty”), opracowaną w literaturze ekonomicznej⁽¹⁾. Opłata, która spełnia wymogi określone w tym teście (zwana również opłatą równoważącą), jest ustalana na takim poziomie, aby akceptantom było obojętne, czy otrzymują gotówkę czy płatność kartą. Równoważność polega na tym, aby akceptanci nie płacili opłat przewyższających korzyści z transakcji, jaką przynosi im użycie karty przez klienta. Na przykład, korzyści z transakcji powstają w przypadkach, gdy płatność kartą prowadzi do zmniejszenia kosztów ponoszonych przez akceptanta w porównaniu do sytuacji, w których przyjmuje on płatność gotówką (powodem jest np. oszczędność kosztów z tytułu transportu lub zabezpieczenia gotówki, lub skrócenie czasu wylogowywania przy wyjmowaniu przez kasjerów gotówki z kas). Przyjmując pewne założenia (np. zakres, w jakim opłatę przenosi się na posiadacza karty) opłata ta zapewni, że posiadacze kart będą dokonywali skutecznych wyborów między instrumentami płatniczymi. W tym przypadku, wielostronna opłata interchange umożliwi przekazywanie właściwych sygnałów cenowych posiadaczom kart, którzy odpowiednio dostosują swoje zachowanie.
- (11) Ponadto Visa Europe zobowiązuje się stosować i rozwijać środki służące przejrzystości, które zostały wprowadzone przez zarząd Visy Europe w marcu 2009 r. Visa Europe zobowiązuje się w szczególności do:
- dalszego utrzymania zasady zakazującej łączenia opłat za obsługę akceptanta stosowanych do przynajmniej dwóch systemów kart płatniczych lub przynajmniej dwóch rodzajów kart Visa Europe oraz do wymagania od centrów autoryzacyjnych takiego fakturowania opłat za obsługę akceptanta, w którym opłaty będą wyszczególnione według różnych rodzajów kart,
  - dalszego wymagania od członków Visy Europe rejestracji wszystkich stawek wielostronnej opłaty interchange oraz stosowania ich do transakcji, w których emitent i centrum autoryzacyjne znajdują się w różnych krajach,
  - dalszego publikowania wszystkich międzyregionalnych i krajowych wielostronnych opłat interchange na swojej stronie internetowej w sposób jasno określający stosowaną stawkę opłaty interchange w odniesieniu do różnych rodzajów transakcji oraz wymagania od centrów autoryzacyjnych, aby informowały akceptantów o tej publikacji,
  - zapewniania pełnej, widocznej identyfikowalności kart dla przedsiębiorstw wydawanych na obszarze EOG, oraz tego, aby wszystkie takie karty mogły być elektronicznie identyfikowane w terminalach kart płatniczych przez centrum autoryzacyjne lub akceptanta, jeśli terminal dysponuje niezbędnym potencjałem,
  - Visa Europe już obecnie stosuje oddzielne zasady honorowania wszystkich kart (HACR) w odniesieniu do kart VISA, VISA Electron oraz V PAY, tj. akceptanci mogą swobodnie wybierać, czy przyjmą kartę VISA i/lub VISA Electron i/lub V PAY. Visa Europe nie wprowadzi żadnych zmian w HACR, ponieważ zasada ta ma zastosowanie do transakcji przy użyciu karty debetowej natychmiastowego obciążenia. Visa Europe będzie również wymagała od swoich centrów autoryzacyjnych, aby informowały akceptantów, że wolno im przyjmować karty VISA i/lub VISA Electron i/lub V PAY i/lub karty konkurujących systemów,
  - utrzymania swojego obecnego stanowiska, zgodnie z którym akceptantom wolno korzystać z różnych centrów autoryzacyjnych do celów obsługi transakcji dla każdego rodzaju karty płatniczej w obrębie systemu Visa Europe i/lub konkurujących systemów.
- (12) Visa Europe wyznaczy pełnomocnika ds. monitorowania, który będzie kontrolował wywiązywanie się ze zobowiązań przez Visę Europe. Komisja jest upoważniona do przyjęcia lub odrzucenia zaproponowanego pełnomocnika ds. monitorowania, zanim zostanie on wyznaczony.
- (13) Zobowiązania będą ważne przez okres czterech lat od daty powiadomienia Visy Europe o decyzji w sprawie zobowiązań i przewidują mechanizm przeglądu.
- (14) Zobowiązania nie obejmują obecnych wielostronnych opłat interchange stosowanych przez Visę Europe w odniesieniu do transakcji przy użyciu karty kredytowej dla konsumentów indywidualnych oraz kart obciążeniowych, które zostaną uwzględnione w bieżących postępowaniach wyjaśniających dotyczących praktyk ograniczających konkurencję, w których bada się wcześniejsze wielostronne opłaty interchange, stosowane w transakcjach z użyciem kart kredytowych dla konsumentów indywidualnych i kart obciążeniowych. Zaproponowane zobowiązania pozostają również bez uszczerbku dla prawa Komisji do wszczynania lub dalszego kontynuowania postępowania przeciwko innym zasadom stosowanym przez sieć Visa, takim jak HACR, wielostronne opłaty interchange ze strony Visy Europe stosowane w transakcjach z użyciem kart dla przedsiębiorstw lub międzyregionalne wielostronne opłaty interchange.

⁽¹⁾ Zob. Jean-Charles Rochet i Jean Tirole, „Must Take Cards and the Tourist Test” („Obowiązek przyjęcia karty i test turysty”), No 496, IDEI dokumenty robocze z Institut d'Économie Industrielle (IDEI), Toulouse, http://idei.fr/doc/wp/2008/must_take_cards.pdf

(15) Zobowiązania te mają zastosowanie wyłącznie do Visa Europe. W związku z powyższym bieżące postępowanie wyjaśniające, dotyczące praktyk ograniczających konkurencję (powyższy pkt 6) przeciwko Visie Inc. oraz Visie International Service Association, obejmujące wielostronne opłaty interchange stosowane w transakcjach przy użyciu kart debetowych natychmiastowego obciążenia, pozostanie otwarte do czasu przeprowadzenia przez Komisję dalszej oceny, która prawdopodobnie będzie uwzględniać wszelkie uwagi zgłoszone w związku z niniejszym zawiadomieniem.

4. WEZWANIE DO ZGŁASZANIA UWAG

(16) Po otrzymaniu uwag w związku z niniejszym zawiadomieniem Komisja zamierza przyjąć na podstawie art. 9 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 decyzję uznającą za wiążące zobowiązania streszczone powyżej i opublikowane na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji. W razie wprowadzenia istotnych zmian w zobowiązaniach przeprowadzone zostaną nowe badania rynku.

(17) Zgodnie z art. 27 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 Komisja wzywa zainteresowane osoby trzecie do zgłaszania uwag na temat zaproponowanych zobowiązań.

Komisja musi otrzymać wspomniane uwagi nie później niż w terminie jednego miesiąca od daty niniejszej publikacji. Zainteresowane osoby trzecie są również proszone o przedłożenie nieopatrzonej klauzulą poufności wersji swoich uwag, z której usunięto tajemnice handlowe oraz pozostałe informacje poufne oraz zastąpiono je nieopatrzoną klauzulą poufności streszczeniem lub słowami „tajemnica handlowa” lub „poufne”. Uzasadnione wnioski o poufne traktowanie informacji zostaną uwzględnione. Jeśli nie zostanie przesłana wersja uwag nieopatrzonej klauzulą poufności, Komisja będzie miała prawo uznać, że uwagi nie zawierają żadnych informacji poufnych.

(18) Uwagi z dopiskiem zawierającym numer referencyjny – Case COMP/39.398 – Visa MIF można przesyłać do Komisji pocztą elektroniczną (na adres: COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), faksem (nr faksu: +32 22950128) lub listownie na poniższy adres:

European Commission
Directorate-General for Competition
Antitrust Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË